

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Janou Knotkovou ve věci

žalobce: **JUDr. František K.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátkou Mgr. Petrou Raškovou
sídlem Breitefeldova 704/1, 186 00 Praha 8

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo financí**, IČO 00006947
sídlem Letenská 525/15, 118 00 Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy

o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. 5. 2021, č. j. 28 C 177/2018-150, o návrhu žalované na vydání opravného usnesení,

takto:

Návrh žalované na opravu usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 30 Co 272/2021-167, se zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 17. 5. 2021, č. j. 28 C 177/2018-150, soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal po žalované zaplacení 52.000 Kč s příslušenstvím (výrok I.), konstatoval, že v řízení vedeném Krajským soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 3 A 100/2015 byl porušen zákon (výrok II.), dále konstatoval, že v řízení vedeném Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 7 As 355/2016 byl porušen zákon (výrok III.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.).
2. Žalobce se v řízení domáhal náhrady nemajetkové újmy způsobené mu nepřiměřenou délkou správního řízení o vyvlastnění a nepřiměřenou délkou navazujících řízeních před Krajským soudem v Hradci Králové a Nejvyšším správním soudem. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že v obou soudních řízeních byl porušen zákon překročením devadesátidenní lhůty pro vydání rozhodnutí, za přiměřené zadostiučinění považoval konstatování porušení práva ve smyslu § 31a odst. 2 věta první zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Proti výroku IV. rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení, podal žalobce včasné odvolání.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

3. K odvolání žalobce byl pak usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 30 Co 272/2021-167, změněn rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV. o nákladech řízení tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 25.800 Kč do 15 dnů od právní moci usnesení k rukám advokátky Mgr. Petry Raškové (výrok I.) a dále byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 1.330 Kč do 15 dnů od právní moci usnesení k rukám advokátky Mgr. Petry Raškové (výrok II.).
4. Podáním ze dne 23. 9. 2021 žalovaná požádala o vydání opravného usnesení (k usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 30 Co 272/2021-167), s tím, že Ministerstvo financí nemělo vystupovat na straně žalované ani v řízení před soudem prvního stupně, neboť za řízení před správními orgány je dána pravomoc České republiky – Ministerstva pro místní rozvoj a za řízení o věcech procesních je dána pasivní legitimace České republiky – Ministerstva spravedlnosti. Tyto skutečnosti žalovaná v řízení před soudem prvního stupně opakovaně uváděla, nicméně její námitky nebyly zohledněny a o věci bylo rozhodnuto rozsudkem ze dne 17. 5. 2021, č. j. 28 C 177/2018 - 150. Proti tomuto rozsudku žalovaná nepodala odvolání, dne 4. 8. 2021 jí bylo doručeno odvolání žalobce proti nákladovému výroku IV., ale bez výzvy, aby se k odvolání vyjádřila. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud opravil své usnesení č. j. 30 Co 272/2021-167 ze dne 26. 8. 2021, a to tak, že namísto chybného označení žalované „Česká republika - Ministerstvo financí“ uvede „Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti“.
5. Podle § 167 odst. 2 o. s. ř. není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku. Podle § 164 o. s. ř. opraví předseda senátu v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí nebo není-li možné provést opravu ve stejnopisech rozhodnutí, vydá o tom opravné usnesení, které doručí účastníkům; jde-li o opravu výroku rozhodnutí, může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.
6. Odvolací soud předesílá, že na základě § 164 o. s. ř. lze opravit pouze zjevné nesprávnosti písemného vyhotovení soudního rozhodnutí, tedy zjevné chyby v psaní, zjevné chyby v počtech a další zjevné nesprávnosti. Takový charakter mají chyby, jež nastaly v důsledku zjevného a okamžitého selhání v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti došlo k vyhlášení nebo vyhotovení rozsudku, a které jsou každému zřejmé; zřejmost takové nesprávnosti vyplývá především z porovnání výroku rozsudku s jeho odůvodněním, popř. z jiných souvislostí (R 37/69). Příčinou chyby nemusí být jenom lidský faktor, ale mohou být vyvolány i selháním techniky. V každém případě takové chyby musí být zřejmé a snadno rozpoznatelné (viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1823/2013 ze dne 14. 1. 2014). Judikatura Ústavního soudu (sp. zn. II. ÚS 1456/11, II. ÚS 2678/13) připomíná, že i když je zjevná nesprávnost relativně neurčitým ustanovením, jehož naplnění je třeba vždy dovozovat z kontextu skutkových a právních okolností (vztahujících se k opravovanému usnesení a celé věci), je třeba otázku zjevnosti nesprávnosti hodnotit vždy z pohledu účastníka soudního řízení, jemuž je rozhodnutí adresováno, a nikoli soudu; musí tedy jít o vadu, která je zcela evidentní z pohledu účastníka. Postupem dle § 164 o. s. ř. proto především nelze přepisovat celé pasáže odůvodnění rozhodnutí, měnit význam jednotlivých formulací či dokonce uvádět odlišné právní závěry, byť zdánlivě vedoucí ke stejnému výsledku (zrušení napadeného rozhodnutí), avšak s ohledem na závaznost právních závěrů pro odvolací soud v podstatě zcela měnit a doplňovat právní posouzení věci způsobem měnícím práva a povinnosti účastníků řízení (sp. zn. II. ÚS 1456/11). To platí i v případě, kdy celé rozsáhlé pasáže odůvodnění neodpovídají výroku rozhodnutí (sp. zn. II. ÚS 2678/13).

7. Postupem podle § 164 o. s. ř. tak lze odstraňovat pouze zjevné chyby vyplývající z přehlédnutí, nepozornosti či nedostatečné znalosti gramatiky. Není možné opravovat rozsudek po obsahové stránce, neboť jím je soud okamžikem vyhlášení vázán (§ 156 odst. 3 o. s. ř., § 170 odst. 1 o. s. ř.). V usnesení ze dne 13. 12. 2016, sp. zn. 26 Cdo 1918/2016 k tomu Nejvyšší soud uvedl: „Je nepřijatelné, aby soud postupem podle § 164 o. s. ř. měnil obsah výroku rozhodnutí (ledaže jde o chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti), a jediným procesním způsobem obrany účastníka je možnost podat odvolání proti opravnému usnesení, potažmo proti opravovanému rozsudku.“
8. V posuzované věci je podstatné, že žalovaná nepodala odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně ze dne 17. 5. 2021, č. j. 28 C 177/2018-150, v němž případně mohla argumentovat obdobně, jak činí v návrhu na vydání opravného usnesení. Podle judikatury dovolacího soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 6. 2005, sp. zn. 30 Cdo 629/2005), je soud povinen zjistit, která z organizačních složek je příslušná vystupovat za stát v konkrétním sporu. Otázka, která organizační složka státu má za něj s ohledem na obsah a povahu sporu vystupovat před soudem, není otázkou věcné legitimace. Případný chybný závěr soudu o této otázce se projeví jako vada řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 205 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.), je tedy jedním z odvolacích důvodů. Žalovaná však odvolání do předmětného rozsudku nepodala, odvolací soud se proto nemohl v případě rozhodování o odvolání žalobce do nákladového výroku příslušností organizační složky zabývat a případné nesprávné závěry obvodního soudu nemohl korigovat.
9. Námitka žalované týkající se nepřislušnosti organizační složky jednat za stát, resp. z toho vyplývající nesprávné označení žalované, tak nemůže představovat chybu v psaní či jinou zjevnou nesprávnost, kterou by bylo možno napravit postupem dle § 164 o. s. ř., proto byl návrh žalované na vydání opravného usnesení zamítnut.
10. Odvolací soud závěrem pouze dodává, že odvolání žalobce proti nákladovému výroku rozsudku ze dne 1. 7. 2021 a jeho doplnění ze dne 23. 7. 2021 bylo žalované doručeno dne 4. 8. 2021, byla jí tak dána možnost k případnému vyjádření k podanému odvolání.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 13. října 2021

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu